

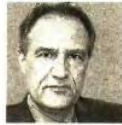
1. ΜΠΟΡΕΙ Η ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΕΕ ΝΑ ΚΑΝΕΙ ΤΗ ΔΙΑΦΟΡΑ ;

Μέσο: ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 05/07/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 05/07/2020

Σελίδα: 9

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΓΝΩΜΗ

ΜΠΟΡΕΙ Η ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΕΕ ΝΑ ΚΑΝΕΙ ΤΗ ΔΙΑΦΟΡΑ;

ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΚΩΝΑ

Με τη φράση «Μαζί για την ανάταξη της Ευρώπης» η Γερμανία επιχείρησε να δώσει το στίγμα των δράσεων που θα αναλάβει κατά το διάστημα της άσκησης της προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ. Αντιμέτωπη με τις τερσύτερες υγειονομικές και οικονομικές συνέπειες που επέφερε στο σύνολο της ΕΕ η κρίση της πανδημίας, η Γερμανία θεωρεί ότι την επόμενη μέρα της κρίσης πρέπει να αναλάβει ηγετικό ρόλο στην οικοδόμηση μιας Ευρώπης η οποία θα μπορεί να αποφασίζει στη βάση κοινών αξιών, ώστε να λειτουργεί ως αποτελεσματικός παγκόσμιος δρών, συνεισφέροντας στην οικοδόμηση μιας παγκόσμιας τάξης βασισμένης σε κανόνες.

Οι θέσεις αυτές της Γερμανίας μοιάζουν ελκρινείς. Πράγματι, απολαμβάνοντας και πάλι υψηλά ποσοστά δημοτικότητας, η γερμανίδα καγκελάρια Ανγκελά Μέρκελ δεν δίστασε να προχωρήσει μετά την κρίση της πανδημίας, από κοινού με τον γάλλο πρόεδρο Εμανουέλ Μακρόν, σε μια «παραδειγματική αλλαγή». Υποστήριξε τη δημιουργία του Ταμείου Ανάκαμψης αναγνωρίζοντας έτσι ότι η Γερμανία χρειάζεται την Ευρώπη και επιβεβαιώνοντας την ισχυρή και συνεχώς επαναλαμβανόμενη θέση της πως «ό,τι είναι καλό για τη Ευρώπη, ήταν και είναι καλό για τη Γερμανία». Παράλληλα οι θέσεις αυτές δημιούργησαν μεγάλες προσδοκίες καθώς εκφράστηκαν από τη μακροβιότερη καγκελάρια, που έχει αποδείξει ότι μπορεί να διαμορφώνει την ευρωπαϊκή ατζέντα σε πλήθος θεμάτων.

Αν όμως οι προσδοκίες παραμένουν δικαιολογημένα υψηλές όσον αφορά την ικανότητα της Γερμανίας να αναλάβει ηγετικό ρόλο προκειμένου να κρατήσει την Ευρώπη ενωμένη μετά την κρίση της πανδημίας, καθώς και να συνεισφέρει στην ανάταξη της – στόχος υψίστης σημασίας για το παρόν και το μέλλον του ευρωπαϊκού εγχερήματος –, δεν ισχύει το ίδιο για τη δυνατότητα ουσιαστικής συνεισφοράς της γερμανικής προεδρίας σε τρία ειδικότερα μέτωπα ελληνικού ενδιαφέροντος: τις αρνητικές εξελίξεις στη συνεχώς ρευστοποιούμενη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, τη διαχείριση της μεταναστευτικής/προσφυγικής πρόκλησης και τις συνεχώς επιδεινούμενες σχέσεις ΕΕ - Τουρκίας.

Όσον αφορά την Ανατολική Μεσόγειο, η υποχώρηση του αμερικανικού ενδιαφέροντος για τα τεκταινόμενα στην περιοχή δεν οδήγησε σε κάλυψη του κενού από μια κοινή ευρωπαϊκή θέση, ούτε και στην ενίσχυση των μηχανισμών πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων των ευρωπαϊκών θεσμών. Ειδικότερα οι προτάσεις της γερμανικής προεδρίας για τη διαχείριση των κρίσεων και την προώθηση της σταθερότητας στην περιοχή, κυρίως όσον αφορά τις πολεμικές συγκρούσεις στη Λιβύη και στη Συρία, δεν αποτελούν παρά ευχολόγια, ενώ η διαφοροποίηση της Γαλλίας, της «άλλης ατιμομηχανής» της Ευρώπης και βασικού εταίρου της Γερμανίας στη χάραξη ενός νέου οδικού χάρτη, δυσκολεύει το ενδεχόμενο κοινής και αποτελεσματικής ευρωπαϊκής παρέμβασης.

Περιορισμένες παραμένουν επίσης οι προσδοκίες σχετικά με την ανάπτυξη μιας κοινής συνεκτικής και ολιστικής ευρωπαϊκής στρατηγικής διαχείρισης της μεταναστευτικής πρόκλησης, παρά την ανάδειξη της ανάγκης υιοθέτησης μιας λειτουργικής ευρωπαϊκής πολιτικής μετανάστευσης και ασύλου ως ενός από τους σημαντικότερους στόχους της γερμανικής προεδρίας. Πιθανότερη μοιάζει έτσι η υιοθέτηση ενός Νέου Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Ασυλο στη βάση του «ελάχιστου κοινού παρονομαστή» που θα επιχειρεί να γεφυρώσει τις διαφορές μεταξύ των κρατών-μελών σχετικά με τον επιμερισμό των βαρών και τις κοινές διαδικασίες ασύλου.

Ισως τελικά η έκπληξη, όσον αφορά την ουσιαστική συνεισφορά της γερμανικής προεδρίας, προέλθει από όσα δεν αναδεικνύονται στο πρόγραμμά της, αν και αποτελούν γνωστές και δεδηλωμένες προτεραιότητες της καγκελάριας Μέρκελ. Σε αυτή την κατεύθυνση το ενδεχόμενο επίτευξης μιας «συμφωνίας πακέτου» της ΕΕ με την Τουρκία, που θα περιλαμβάνει μια νέα συμφωνία για τη μετανάστευση (σε αντικατάσταση της υφιστάμενης Δήλωσης ΕΕ - Τουρκίας), καθώς και μια αναβαθμισμένη Τελωνειακή Ένωση θα αποτελούσαν επιτυχία ανάλογη με τη διάσωση της ενότητας της Ευρώπης. Η παρουσία και συμμετοχή της Ελλάδας στη διαμόρφωση του περιεχομένου αυτής της συμφωνίας είναι απολύτως επιβεβλημένη.

Ο κ. Παναγιώτης Τσακώνας είναι καθηγητής Διεθνών Σχέσεων και Σπουδών Ασφαλείας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και επικεφαλής του Προγράμματος Ασφαλείας του **ΕΛΙΑΜΕΠ**.